

Odjel za povijest
Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu
Borongajska cesta 83d
10 000 Zagreb

Upute za izradu završnog diplomskog rada iz područja stare povijesti

Zagreb, 2012.

Sadržaj:

1. Izgled naslovne stranice	2
2. Mentorstvo	3
3. Razlika između znanstvenog i nastavnog završnog rada	3
4. Struktura diplomskog rada	3
5. Bilješke	4
6. Način navođenja literature	5
7. Tehničke napomene	6

1. **Izgled naslovnice**

Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu (Times New Roman 16pt)

Odjel za povijest (TNR 16 pt)

NASLOV RADNJE (TNR 20pt – velika slova)

Diplomski rad (TNR 16pt)

Kandidat: Ime i prezime studenta (TNR 16pt)

Mentor: titula, Ime i Prezime mentora (TNR 16pt)

Zagreb, datum (TNR 16pt)

2. **Mentorstvo**

Vijeće Odjela za povijest Hrvatskih studija imenuje mentora koji mora izraziti suglasnost s tom odlukom. Student navedenom vijeću prethodno dostavlja obrazac kojim predlaže mentora te okvirni naslov diplomske radnje. Obrazac, koji mora biti potpisan od strane studenta i mentora, je dostupan na internetskim stranicama Hrvatskih studija ili u tajništvu Odjela za povijest. Diplomski rad brani se pred tročlanim povjerenstvom kojeg imenuje navedeno vijeće. Obrana radnje mora biti održana u roku od 30 dana nakon što svi članovi tročlanog povjerenstva zaprime gotovu radnju.

3. **Razlika između znanstvenog i nastavnog završnog rada**

Nastavnički diplomski rad boduje se sa 20 ECTS bodova, a znanstveni sa 30 ECTS bodova. Diplomski radnje za znanstveni smjer moraju biti izrađene na temelju izvora i literature, a diplomski radnje za nastavnički smjer na objavljenoj literaturi. Nastavnički diplomski rad mora biti sinteza vlastitih zaključaka donesenih na temelju kritičke obrade literature. Diplomski radnja znanstvenog smjera mora pokazati studentovu samostalnost i kritičnost u obradi izvora te umješnost u uspoređivanju zaključaka donesenih na temelju proučavanja relevantnih izvora i literature.

4. **Struktura diplomskog rada**

Uvod: objasniti što je tema diplomskog rada. Postaviti istraživačke probleme i cilj(eve) istraživanja.

Metoda: objasniti metodološka podlogu rada i vlastitog istraživanja te jasno precizirati na koji način će se obraditi odabrana tema. Preporučljive je upotrijebiti multidisciplinarnu komparativnu metodu povijesti bliskih znanosti (antropologije, arheologije, etnologije, povijesti umjetnosti, klasične filologije, lingvistike, muzeologije, te specijalističkih grane starovijekovne povijesti – egiptologije, asirologije, judaistike, antičke povijesti, bizantologije i sl.). U radu je također preporučljivo koristiti kvantitativne i statističke metode, analize raznih vrsta izvora (materijalnih povijesnih ostataka te raznih vrsta pisanih izvora od djela antičkih pisaca te raznih izvora pisanih na mekim i tvrdim materijalima).

Historiografija: jasno precizirati stanje istraženosti odabrane teme te dati pregled historiografskih rasprava i pristupa istraživačkom pitanju.

Središnji dio – analiza i argumentacija: analiza problema mora biti temeljena na relevantnim izvorima i literaturi. Korištenu literaturu i izvornu građu treba propisno citirati u bilješkama rada. U samom tekstu analize obrađuju se i argumentiraju prikupljeni podaci iz

raspoloživih izvora i literature te se oni uobličuju u osnovni tekst rada koji je podijeljen u manje i veće cijeline odnosno poglavlja. Pristup temi mora biti analitički i komparativan, te mora uključivati elemente vlastite interpretacije. Neophodna je i kontekstualizacija teme. Razrada mora sadržavati elemente znanstveno-kritičkog pristupa iz kojeg se jasno vidi autorstvo rada te vlastita argumentacija korištenih bibliografskih jedinica. Svaki preuzeti podatak mora biti jasno naznačen u znanstvenom aparatu odnosno znanstvenim bilješkama na dnu stranice.

Zaključak: Zaključak ne smije biti sažetak ili ponavljanje ranije iznesenih teza nego treba sadržavati opću ocjenu o razmatranom sadržaju odnosno problemu, kao i moguće smjernice istraživanja. Obavezno mora ukazati na rezultate istraživačkog procesa te vlastiti stav o zadanoj temi.

Pisanje godina

Godine je potrebno pisati na slijedeći način:

- 1) za razdoblje prije rođenja Krista ili prije nove ere godine se pišu: npr. 449. g. pr. Kr.
- 2) za razdoblje nakon rođenja Krista ili tijekom nove ere godine se pišu: npr. 3. g. po Kr. ili 3. g.

5. Bilješke

Diplomski rad mora biti upotpunjen znanstvenim aparatom odnosno bilješkama na dnu stranice. Bilješke moraju biti ujednačene i pisane znanstvenim oblikom Chicago stila koji se danas najčešće upotrebljava u radovima stare povijesti (detaljnije vidi na: <http://www.chicagomanualofstyle.org/home.html>)

Opće upute za pisanje znanstvenog oblika Chicago/Turabian stila:

Prezime i ime autora - mala štampana slova (*small caps*)

Naslov članka - obična slova

Naslov djela – kurziv/italic

Naslov časopisa – kurziv/italic

Reference se koriste:

- 1.) kako bi se označile ideje ili istraživanja drugih osoba,
- 2.) kako bi se navelo vaše poznavanje prethodnih istraživanja i radova vezanih uz temu koju obrađujete,
- 3.) kako bi se potvrdilo autorstvo samog rada,
- 4.) te kako bi se lakše omogućilo čitatelju da pronade izvor vaših informacija

5.) poželjno je u bilješkama naznačiti suautorstvo ili eventualnu pomoć drugih osoba tijekom istraživanja ili pisanja rada.

Reference, odnosno znanstvene bilješke, ne koriste se samo kod izvornog citiranja nekog izvornika nego također kada parafraziramo (koristimo vlastite riječi kako bismo izrazili ideje nekog izvora) ili saželi ideje raznih izvora. Vrlo je važno da omogućimo čitatelju da razlikuje vaše vlastite ideje od onih koje su prenesene iz izvora.

Više radova u bilješkama se odvaja ;

Često upotrebljavane kratice:

- cf. = usporedi
- v. = vidi
- p. pp. = stranica/stranice
- f. ff. = slijedeća stranica/stranice
- fig. figs. = figura, crtež, ilustracija, slike
- pl. pls. = tabla/table
- n. nos. = broj/brojevi
- vol. vols. = svezak/svesci
- ms. mss. = rukopis/rukopisi
- l. ls. = red/redovi
- col. cols. = kolona/kolona
- ch. chs. = poglavlje/poglavlja
- al. = drugi autori
- ed. eds. ili ur. = urednik/urednici
- cat. = katalog
- e.g. ili npr. = na primjer
- inv. = inventar
- inv. no/nos = inventarni broj/brojevi
- ca. ili o. = circa (oko)
- n. = note
- fn. ili bilj. = znanstvena bilješka
- s. v. = *sub verbo* (“pod riječi”; označava enciklopedijsku natuknicu)

Osnovna pravila pisanja znanstvenog Chicago Manual of Style („autor-datum“ stila)

Citiranje knjige:

Prezime autora godina izdanja: stranice.

BOWMAN 1986: 175-177, 192.

U bibliografiji na kraju rada navode se potpuni podaci bibliografske jedinice na slijedeći način:

BOWMAN, Alan K. (1986) *Egypt after the Pharaohs 332 BC–AD 642*, Berkeley-Los Angeles.

Članci u periodici (časopis, godišnjak):

BOWMAN-RATHBONE 1992: 110, 123-125.

U bibliografiji na kraju rada navode se potpuni podaci bibliografske jedinice na slijedeći način:

BOWMAN, Alan K.-RATHBONE, Dominic (1992) Cities and administration in Roman Egypt. *Journal of Roman Studies* LXXXII, London: 107-127.

Prilozi u knjigama i zbornicima radova:

CICHOCKI 2006: 365.

U bibliografiji na kraju rada navode se potpuni podaci bibliografske jedinice na slijedeći način:

CICHOCKI, Otto (2006) Dendrochronology. U: HORNUNG, Eric-KRAUSS, Rolf-WARBURTON, David A. (ur.) (2006) *Ancient Egyptian Chronology*, Leiden-Boston: 362-368.

Citiranje iz enciklopedija:

Opća enciklopedija Leksikografskog zavoda, s. v. Egipat, sv. III, Zagreb 1977.: 483-489.

Tekstovi s Interneta:

Navesti ime autora i naziv teksta (ukoliko su podaci o tome dostupni). Obavezno navesti puno ime web stranice, link i datum preuzimanja podataka.

Museum of Fine Arts Boston [<http://www.mfa.org/collections>] 12. siječanj 2012.

Izvori:

1) Predmeti iz muzejskih i privatnih zbirki navode se na slijedeći način:

Oxford: *Ashmolean Museum*, inv. br. E. 3632

Zagreb: *Arheološki muzej*, inv. br. E-642.

2) Literarni izvori navode se na jedan od slijedećih načina:

Herodot, II, 42-45 ili Hdt., II, 42-45.

II = knjiga

42-45 = glave II knjige

Ukoliko se koriste kratice za imena antičkih autora preporučljivo je da se koriste uobičajeni standardi (detaljnije na: Classical Abbreviations

<http://ancienthistory.about.com/od/greeceancientgreece/p/031110ClassicalAbbreviations.htm>

App. – Apijan

Apul. – Apulej

Arr. – Arijan

Aug. – Oktavijan August

Caes. – Gaj Julije Cezar

Diod. – Diodor Sicilski

Euseb. – Euzebije iz Cezareje

Jos. – Josip Flavije

Hdt. – Herodot

Xen. – Ksenofont

Liv. – Tit Livije

Manetho – Maneton

Plat. – Platon

Plin. – Plinije Stariji

Plut. – Plutarh

Plb. – Polibije

Strab. – Strabon

Suet. – Svetonije

Tac. – Tacit

Thuc. – Tukidid

6. Bibliografija

Svi korišteni izvori i literatura moraju biti navedeni na kraju diplomskog rada. Posebno se navode: izvori, literatura, baze podataka i internet stranice. Redosljed navođenja je slijedeći:

- 1) izvori od najstarijih povijesnih radova do najmlađih prema skupinama abecednim redom,
- 2) literatura: članci, zbornici radova, katalozi, knjige, enciklopedijske natuknice
- 3) referentne baze podataka
- 4) muzejske baze podataka
- 5) internet stranice.

Izvori:

HERODOT, *Povijest*, Zagreb: Matica hrvatska 2000.

Kod kritičkih izdanja povijesnih izvora obavezno se mora navesti izdavač i godina izdanja.

Knjige:

BOWMAN, Alan K. (1986) *Egypt after the Pharaohs 332 BC–AD 642*, Berkeley-Los Angeles.

Članci u periodici (časopis, godišnjak):

BOWMAN, Alan K.-RATHBONE, Dominic (1992) Cities and administration in Roman Egypt. *Journal of Roman Studies* LXXXII, London: 107-127.

Prilozi u knjigama i zbornicima radova:

CICHOCKI, Otto (2006) Dendrochronology u: HORNUNG, Eric-KRAUSS, Rolf-WARBURTON, David A. (ur.) (2006) *Ancient Egyptian Chronology*, Leiden-Boston: 362-368.

Citiranje iz enciklopedija:

Opća enciklopedija Leksikografskog zavoda, s. v. Egipat, sv. III, Zagreb 1977.: 483-489.

Tekstovi s Interneta:

Museum of Fine Arts, Boston [<http://www.mfa.org/collections>] 12. siječanj 2012.

7. Tehničke napomene¹

Sadržaj rada s naslovima poglavlja i odgovarajućom paginacijom treba stajati na početku rada.

Stranice diplomskog rada potrebno je numerirati arapskim brojkama, najbolje u donjem desnom uglu. Naslovnica se ne numerira.

Vrsta slova treba biti Times New Roman, a veličina 12 u tekstu i 10 u bilješkama. Ostale vrste i veličine slova, kombinacija različitih vrsta slova s izuzetkom raznih specijaliziranih vrsta slova za pisanje transliteracija nisu dozvoljene.

Kurziv i podcrtavanje osnovni su načini isticanja pojedinih dijelova teksta. Za isticanje stranih riječi (*ad acta*) i mjestâ u tekstu na koja je potrebno obratiti posebnu pozornost preporučuje se upotreba kurziva. Za naslove i podnaslove mogu se upotrijebiti debela slova (**bold**).

Prored u glavnom tekstu rada treba biti 1,5, a u bilješkama jednostruki. Margine su uglavnom već zadane u standardnim postavkama računalnoga programa u kojem se piše, trebaju biti 2,5 cm sa svake strane. Također je potrebno voditi računa o poravnavanju teksta s lijeve i desne strane (opcija *justify*), a riječi na kraju retka ne rastavljati.

¹ Tehničke napomene uz neke korekcije preuzete su iz *Uputa za pisanje studentskih radova* za studente Hrvatskih studija (ur. Branka Tafra), Zagreb, 2006.

Svaka tablica ili slika mora biti numerirana i mora imati naslov i tumač kratica i znakova ako je potrebno. Pri preuzimanju tablica iz drugih izvora mora se navesti izvor ispod tablice. Prilozi mogu biti popratni dio teksta ili priloženi na kraju radnje.

Rad, posebno njegov glavni dio, potrebno je podijeliti na više cjelina, odnosno na poglavlja i potpoglavlja. Tekst se piše u odjeljcima kojima treba uvući prvi redak (najbolje 1 tab) ili, ako se ne uvlači prvi redak, odijeliti ih s nekoliko točaka većega razmaka nego što je između redaka.

Cjeline se mogu označivati arapskim brojkama tako da najviše cjeline imaju samo jedan broj (1., 2., 3. itd.), a cjelinama unutar njih se dodaju pripadajuće arapske brojke odvojene točkom (cjelina 1. može imati moguće podcjeline 1.1., 1.2., 1.3. itd., cjelina 1.2. može imati podcjeline 1.2.1., 1.2.2., 1.2.3. itd.).

Cjeline se također mogu označivati i kombinacijom rimskih brojaka, slova i arapskih brojaka, tako da se najviše cjeline označuju rimskim brojkama (I., II., III. itd.), cjeline unutar njih velikim slovima (A., B., C. itd.), a podcjeline arapskim brojkama (1., 2., 3. itd.).

Diplomski rad treba biti opsega 50 do 60 stranica pisanih proredom 1,5. U opseg radnje ulazi samo pisani tekst. Sami prilozi, kao ni sadržaj te popis literature nemaju utjecaja na opseg radnje.